

for, at man i praksis har et sammenfald. Jeg kan godt se, at der kan være et problem. Omvendt er det et relativt lille, praktisk problem, for man har stadig væk adgangen, og så må vi prøve at se, om vi kan lette adgangen i de tilfælde, hvor det ikke er tilgængeligt, så vi sørger for, at man får lettere adgang til det hos de offentlige myndigheder.

Lad os prøve at kigge på, om man kan gøre det lidt lettere, det kan godt være, at der er et lille problem. Af ressourcemæssige og andre årsager synes jeg ikke, vi skal ændre ved afleveringsfristens forskel fra tilgængelighedsfristen, men lad os prøve at kigge på det under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Gennemførelse af infosoc-direktivet, nye aftalicenser m.v.).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 2/10 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kim Andersen (V):

Lovforslaget her lægger op til en harmonisering af EU-landenes lovgivning om ophavsret og ophavsretsbeslægtede rettigheder. Det sker via en tilpasning af den nuværende ophavsretslov, så den kommer i overensstemmelse med infosoc-direktivet. Direktivet sigter på at udnytte de nye digitale muligheder, som informationssamfundet byder på, og direktivet fastlægger således fælles spilleregler på ophavsretsområdet inden

for EU. Det er derfor et vigtigt direktiv, som vi gerne skal have gennemført inden udgangen af det her år.

Der er en række ændringer i forhold til den nuværende lovgivning. Et af hovedelementerne i infosoc-direktivet er spørgsmålet om spredningsretten, hvor vi er nødt til at udskifte princippet om international konsumtion og i stedet indføre en regel om regional konsumtion. Ifølge den danske ophavsretslov har man ellers hidtil frit kunnet videresælge kulturprodukter i form af dvd'er, cd'er, bøger m.v., ligegyldigt hvor produkterne stammer fra. Med vedtagelsen af den nye lov bliver det ikke muligt for f.eks. en boghandler at videresælge eksemplarer af bøger, han har købt i USA. I fremtiden bliver det kun muligt at videresælge kulturprodukter, der er købt inden for EØS-området.

Jeg er ikke begejstret for den begrænsning i den almindelige frihandel, men vi må fra dansk side tage til efterretning, at vi her er kommet i mindretal inden for EU. Et tæt samarbejde betyder også en gang imellem, at man ikke altid kan få sin vilje. Jeg har noteret mig, at kulturministeren og også økonomi- og erhvervsministeren vil arbejde på at få disse forhold ændret i EU-regi, og det kan jeg fuldt ud støtte.

Direktivet består desuden af en række regler om beskyttelse af tekniske foranstaltninger, elektroniske oplysninger og rettighedsforvaltning. Disse regler udmønter sig i praksis i f.eks. kopispærringer og anden form for beskyttelse af værker. Det er her, der virkelig er noget nyskabende i lovforslaget. Vi har jo set, at nogle pladeselskaber er gået i gang med at beskytte cd'er på teknisk vis, og filmselskaberne vil sikkert snart følge efter. Det er egentlig en meget fornuftig udvikling, det er den eneste måde, rettighedshaverne kan forhindre den kopiering, der finder sted, på. Producenter og udgivere skal jo have mulighed for at tjene penge på deres produkter, og meget tyder på, at de så også er nødt til at anvende de tekniske foranstaltninger, vi her taler om.

Det er også sådan i dag, at vi har den, havde jeg nær sagt, famøse blankbåndsortering, hvor Copy-Dan opkræver en slags afgift på blanke cd'er, videobånd osv.

Kl. 16.25

Det er rimeligt nok, at rettighedshaverne på den måde får kompensation for den ulovlige hjemmekopiering, men hvis rettighedshaverne via kopispærring kan etablere direkte betalings-

ordninger, er det efter min opfattelse et meget bedre system.

Lad os se, hvordan disse nye regler kommer til at fungere i praksis, så kan det være, at vi om nogle år kan se på, om der er behov for at opretholde blankbåndsorteringen helt eller delvis.

Der vil i forbindelse med lovforslaget om ændring af ophavsretsloven også være en revision af elementer, der ikke har nogen direkte tilknytning til infosoc-direktivet, bl.a. foreslås to nye aftalelicenser, den ene for bibliotekernes digitale formidlinger, den anden for Danmarks Radios og TV 2's genanvendelse af arkivproduktioner.

En aftalelicens på biblioteksområdet åbner mulighed for, at forbrugeren på bestilling kan rekvirere artikler og andre tekstuddrag direkte fra bibliotekerne via den digitale formidling. Det er positivt.

Alt i alt vil jeg afslutningsvis sige, at Venstre bakker op om forslaget til ændring af ophavsretsloven. På den måde lever vi op til vores forpligtelser i EU, og vi mener, det er lykkedes kulturministeren at komme med et lovforslag, som betyder forbedring for alle berørte grupper. Det er blandt andre naturligvis først og fremmest brugerne, det er kulturinstitutioner, kunstnere, producenter og udgivere.

Der er selvfølgelig også nogle, der er utilfredse med elementer i lovforslaget, sådan vil det vel altid være, men her skal vi efter min opfattelse også skele til, at det er en revision, vi foretager på grund af infosoc-direktivet og vores EU-samarbejde.

Under alle omstændigheder indgår Venstre i en konstruktiv dialog og vil se overordentlig positivt på forslaget i udvalget.

Mette Frederiksen (S):

Ophavsretten er på mange måder katastrofalt undervurderet i vores danske kulturdebat. Den opfattes af de fleste, tror jeg, som noget frygtelig teknisk og sekundært, noget af det, man ikke kan komme uden om, noget, der er meget besværligt.

Med forslag til lov om ændring af ophavsret, lovforslag nr. L 19, som vi behandler nu, har vi en del af ophavsretsområdet til behandling igen, og hvor ville det dog være forfriskende, om vi ved denne første behandling kunne udsende et signal her fra Christiansborg på tværs af de respektive politiske partier om, at ophavsret faktisk er noget ganske centralt og vigtigt for hele kulturområdet.

Det er jo faktisk med ophavsretten i hånden, at vi fra politisk hold kan sikre de skabende og udøvende kunstnere de rettigheder, som er forudsætningen for et rimeligt økonomisk grundlag for deres videre arbejde, og samtidig give den nødvendige beskyttelse imod misbrug af de forskellige kunstneriske værker.

Må jeg derfor starte med følgende: Jeg opfatter det faktisk som et helt og aldeles grundlæggende og dermed også alvorligt demokratisk problem, at hver eneste gang vi behandler ophavsret inkl. det lovforslag, vi førstebehandler i dag, er det faktisk næsten umuligt at læse og forstå den tekst, der foreligger.

Hvis ophavsretten skal være mere central i den danske kulturdebat, og det synes jeg den fortjener, så bliver vi simpelt hen nødt til fra politisk hold at behandle området anderledes. Implementering af EF-direktiv eller ej, dansk lovgivning skal være til at forstå, ellers kan den af indlysende årsager ikke udfylde den rolle, som lovgivningen nu engang skal. Nok om det, og så til det konkrete lovforslag.

Som det er fremført i rigtig mange af hørings svarene, er det her lovforslag et udmærket forslag til implementering af EF-direktivet, og på lange stræk er melodien da også ganske god.

Det ophavsretlige spørgsmål skal altid balancere mellem hensynet til vores kunstnere på den ene side og hensynet til alle os, der forbruger kunsten og kulturen, på den anden. Men for denne del af ophavsretten, som især handler om det digitale felt, skal afvejningen også være, om forslaget i tilstrækkelig grad letter offentlighedens adgang til de informationer, der er nødvendige for et moderne og visionært videnssamfund.

Med det lovforslag, vi førstebehandler nu, vil vi bl.a. i forhold til lånesamarbejdet på biblioteksområdet komme et skridt videre, et nødvendigt skridt videre, men kommer vi langt nok?

Ligeledes bliver vi nødt til at overveje, om lovforslaget tager tilstrækkeligt hensyn til og højde for øget brug af it på vores uddannelsesinstitutioner, eksempelvis når det gælder vidensudveksling og forskningsformidling på vores universiteter.

Det her og meget andet ønsker vi i udvalgsammenhæng at grave dybere i og håber, at ministeren også er indstillet på at være lydhør over for de mange kommentarer og henvendelser, der er kommet til os her på Christiansborg.

KL 16.30

Særlig en ting vil få vores opmærksomhed. Det her lovforslag lægger jo som bekendt op til

at forhindre parallelimport af værker fra lande uden for EØS-samarbejdet. Vil det betyde, at udvalget af værker, eksempelvis smalle film og dvd'er, blot bliver mindre og priserne tilsvarende højere?

Vil det forstærke eksisterende monopoler? Er der tale om reel kunstnerisk beskyttelse, eller lægger direktivet og lovforslaget op til endnu flere toldmure omkring Den Europæiske Union?

Jeg vil dog gerne have lov til at sende det klare signal, at vi i Socialdemokratiet ser positivt på forslaget, men vi er altså optaget af de mange tvivlsspørgsmål, der med rette er rejst, og ønsker selvfølgelig at indgå i en grundig udvalgsbehandling.

Derfor vil vi gerne allerede i dag foreslå, at Kulturudvalget sammen med Forskningsudvalget snarest afholder en fælles høring eller et udvidet udvalgsmøde med indkaldelse af eksperter. Brugerne er jo ganske forskellige på det her område. Forbrug handler ikke alene om privat adgang til eksempelvis dvd'er, men i lige så høj grad om forskere, hvis livsnerve er lige præcis den viden, vi behandler analogt som digitalt.

En fælles høring, som Det Radikale Venstre i øvrigt også vil foreslå, med Forskningsudvalget og Kulturudvalget vil således ikke mindst i forhold til de digitale elementer i lovforslaget sikre, at vi kan få vurderet spørgsmålet både med de nødvendige kulturbriller og med de nødvendige forskningsbriller.

Louise Frevert (DF):

For de fleste mennesker, der ikke har haft berøring med den kunstneriske verden, det være sig det skrevne ord, musik eller billedkunst, vil ophavsretsloven være et utilnærmeligt monstret.

Ophavsret er jo simpelt hen til for at beskytte kunstnernes værker, og det må jeg indrømme er en stor nødvendighed, specielt i disse tider, hvor digitalisering bliver mere og mere udbredt.

Dette lovforslag om ændring af ophavsretsloven ser Dansk Folkeparti som et skridt i den rigtige retning, når det drejer sig om en optimal beskyttelse af kunstneriske rettigheder.

Det skal jo ikke være nogen hemmelighed, at EF-direktiver ikke er vores kop te, men jeg er meget glad for, at man fra Kulturministeriets side igennem mange år har sørget for at have et tæt samarbejde med de andre nordiske lande, og at man også i dette tilfælde indgående har drøftet harmonisering af ophavsretsloven.

Af de nye tiltag i ophavsretsloven, hvor man jo i forvejen har mere eller mindre ensrettede

regler i de nordiske lande, vil jeg nævne nogle få, som jeg synes er af stor positiv værdi:

Der foreslås i § 27, stk. 2, at man skal give adgang til arkivalier i offentlige arkiver. Det er i tråd med ABM-modellen, arkiv-, biblioteks- og museumsmodellen, som Dansk Folkeparti har stillet spørgsmål om til kulturministeren, idet man i andre lande har et tæt samarbejde i edb-regi omkring disse tre institutioner.

Desuden er det en god idé, at man begrænser den kommercielle fotokopiering, og at man vil etablere en licensaftale, hvilket vil sige, at der vil være et større opsyn med og tjek på, hvad der bliver fotokopieret.

Man kan spørge sig selv, om det kan være nødvendigt. Jeg vil så sige, ja, det kan det, da der ellers ikke vil være en ophavsret, der er brugelig.

Der er dog nogle ting i lovforslaget, som jeg ikke er helt glad for, bl.a. på sygehusområdet, hvor man eksempelvis ikke kan have de samme rettigheder med hensyn til radio-, tv- og fjernsynsudsendelser, der er optaget på et privathospital, som på et amtskommunalt hospital. Jeg mener, at man burde have samme regler for at kunne optage f.eks. en tv-avis eller et underholdningsprogram til en patient, som har været i bedøvelse og gerne vil se det efterfølgende.

Desuden tror jeg heller ikke, at der er nogen, der er begejstret for forbuddet mod parallelimport. Dansk Folkeparti er oprørt over Kulturministeriets forslag om at forbyde spredning af kulturgoder, der importeres fra lande, der ikke er med i EU. Kulturministeriet hævder, at lovforslaget er et EU-krav, og hvis det virkelig er rigtigt, er det endnu en grund til, at vi skal ud af dette foretagende så hurtigt som muligt.

Vi vil have undersøgt helt præcist, hvor det forslag kommer fra, og hvad formålet er. Lovforslaget om at fritage multinationale amerikanske virksomheder for den konkurrence, der er grundstenen i EU, er et stærkt eksempel på, hvordan magtfulde embedsmænd i Kommissionen vedtager radikale beslutninger uden om politikere og uden en offentlig debat om spørgsmålene. Frihandel har trods alt været dansk tradition i 1000 år, og den er pludselig væk med et pennestrøg.

Kl. 16.35

Vi skal kæmpe videre for en fri parallelimport. Har vi ikke det, kan det blive vældig dyrt for importører og distributører at hjemtage produkter, idet de skal have direkte aftaler med ophavsretshaverne. Det kan blive meget bureau-

kratisk og besværligt. Derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at det absolut er en af de mest negative ting ved dette lovforslag.

Til gengæld synes jeg, at det er en rigtig god idé, at man har en endnu stærkere styring af kopier og kopispærringer. Det vil sige, at der nu kan udøves sanktioner mod personer, der vil bryde koden til et produkt, der har kopisikring.

For at nævne endnu en ting vil man indføre en aftalelicens på biblioteker, og det er oven i købet ikke noget, der er omfattet af direktivet. Det er en god idé, at er man på biblioteket og søger, kan man gå på internettet, og som enkeltperson kan man også se de produktioner, som er digitaliseret. Desuden kan bibliotekerne udveksle bøger og andet, uden at de skal betale ophavsrets-afgift.

Vi er fortrøstningsfulde og ser frem til et godt udvalgsarbejde, og jeg vil hermed pointere, at Dansk Folkeparti helt kan tilslutte sig Socialdemokraternes forslag om en høring med Forskningsudvalget og Kulturudvalget, da jeg tror, at det vil give en større gennemsigtighed og en større tilfredshed hos borgerne at få indblik i dette meget, meget, meget komplicerede område.

Carina Christensen (KF):

Det lovforslag, som vi har til diskussion her i dag, har sit udgangspunkt i det såkaldte infosoc-direktiv, der er vedtaget i EU. Lad mig med det samme slå fast, at vi i Det Konservative Folkeparti gerne vil medvirke til at implementere dette væsentlige direktiv i dansk ret.

Man lægger fra EU's side op til, at der skal ske en harmonisering af EU-landenes lovgivninger om ophavsrettigheder med særligt sigte på de nye digitale udnyttelsesmuligheder i informationsområdet.

Harmonisering vil betyde, at der på flere punkter skal ske nogle mere eller mindre betydningsfulde ændringer i den danske ophavsretslov. Hvad angår harmoniseringen af den såkaldte spredningsret, vil den nye regel, som vi nu implementerer på dette område, desværre få nogle uheldige og mærkbare konsekvenser herhjemme.

Under EU-forhandlingerne om spredningsretten stod man fra dansk side fast på, at direktivet skulle gøre det muligt for os at beholde vores regel om international konsumtion. Således kom det desværre bare ikke til at gå. Et flertal i Ministerrådet ønskede noget andet, og vi er nu tvunget til at forlade vores hidtidige princip om

international konsumtion til fordel for en for os ny regel om regional konsumtion.

Det indebærer, at det bliver forbudt ikke alene at parallelimportere, men også at specialimportere bøger, cd'er osv., der er købt i lande uden for EØS-området med henblik på videresalg herhjemme. Dette kræver med andre ord samtykke fra rettighedshaveren.

I praksis får det ingen betydning for de privatpersoner, der i dag importerer cd'er eller dvd'er fra eksempelvis USA til rent privat brug. Det er også vigtigt at bemærke, at direktivet heller ikke lukker for muligheden for regionskodning af dvd'er. Det er vi tilfredse med. Men det vil få stor betydning for de butikker, som helt eller delvis lever af at sælge importerede kulturprodukter af denne art fra eksempelvis USA, eftersom det ganske enkelt ikke længere vil være lovligt.

I Det Konservative Folkeparti er vi tilhængere af princippet om international konsumtion, ikke mindst af hensyn til den internationale frihandel. Derfor mener vi også, at det er yderst vigtigt, at vi fra dansk side sætter os det mål snarest muligt at få genindført den generelle regel om international konsumtion i dansk ophavsret. Heldigvis arbejder man allerede nu i Kulturministeriet sammen med Økonomi- og Erhvervsministeriet på igen at få sat spørgsmålet på EU-dagsordenen, og forhåbentlig vil det lykkes for os at få skabt opbakning hertil hos vores kolleger i EU. Men indtil videre må vi altså acceptere denne del af direktivet, da der jo ellers vil være tale om en traktatkrænkelse.

Infosoc-direktivet indeholder videre et katalog over undtagelser fra ophavsrettighederne, som medlemslandene kan vælge enten at oprettholde eller at indføre.

Det er selvfølgelig altid interessant for rettighedshaverne at følge, hvilke undtagelser der gælder fra deres rettigheder og i hvor vidt et omfang. I Det Konservative Folkeparti er vi tilfredse med, ikke mindst på rettighedshavernes vegne, at man ikke har valgt at indføre nye undtagelser under implementeringen til dansk lov. Man har tværtimod strammet visse eksisterende undtagelser op. Der sættes nu klare grænser for undtagelserne ved såkaldt erhvervsrettig brug. Alt sammen nogle stramminger, som vil være til fordel for rettighedshaverne, og som Det Konservative Folkeparti finder rimelige. Særlig når det gælder brug af værker i kommercielt øjemed, bør ophavsretten have forrang.

Med infoc-direktivet forpligtes alle EU-lande også til at gennemføre en passende retlig beskyttelse af de tekniske beskyttelsesforanstaltninger, som nogle rettighedshavere bruger til at forhindre uautoriseret udnyttelse af deres værker. Det kan eksempelvis være kopispæringer på cd'er.

Lovforslaget lægger op til, at det fremover eksempelvis vil være forbudt at tage en kopi af en cd, hvis der er kopispærring på den, selv om man jo ellers efter loven har ret til at tage en kopi til privat brug. Det vil ligeledes være forbudt at distribuere metoder til omgåelse af sådanne kopispæringer.

Som en undtagelse vil syns- og hørehandicappede samt skoler og biblioteker fortsat have lov til at kopiere et produkt, selv om der er spærring på. Nægter en rettighedshaver at stille sit kopispærrede materiale til rådighed for denne brugergruppe, kan sagen tages op i Ophavsretslicensnævnet, som det hedder. Denne undtagelse gælder ikke for kopiering til privat brug, og den bør heller ikke gælde for kopiering til privat brug. I så fald vil det nemlig totalt underminere markedet for salg af beskyttet materiale i digital form.

Igen en regel til fordel for rettighedshaverne, som vi i Det Konservative Folkeparti er ganske tilfredse med, også fordi reglen er afbalanceret i forhold til brugernes og samfundets interesser i øvrigt. De tekniske foranstaltninger får således ikke forrang for de almindelige undtagelser om kopiering til fordel for handicappede, undervisningsinstitutioner, biblioteker m.v., men alene i forhold til privatkopieringen.

Det er i fremtiden af stor betydning, at film- og pladeselskaber kan forsøge at beskytte deres produkter teknisk for på den måde at forhindre en kopiering, der kan underminere det almindelige salg.

Endelig indeholder lovforslaget også to forslag om aftalelicenser, som vi også stiller os positivt over for.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og det er der ikke mere tid til at gøre nu.

Carina Christensen (KF):

Det er i orden.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det var godt at høre, at der var positive holdninger.

Carina Christensen (KF):

Jeg vil slutte af med at sige, at Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg har bedt om ordet til en kort bemærkning, fordi jeg her under de sidste par talere har haft lejlighed til at tale med nogle af partiernes ordførere på ophavsretslovforslaget her, og jeg er meget enig i, at der er tale om et komplekst sagsområde, som har mange problemstillinger i sig, og jeg vil derfor foreslå, at vi laver en eksperthøring i Kulturudvalget snarest muligt.

Jeg har talt med kulturministeren, som har lovet at stille bistand til rådighed for en sådan lukket eksperthøring, og vi vil tage skridt til snarest at få meddelt ordførerne, hvornår et sådant ekspertmøde vil kunne gennemføres, og vi vil også udarbejde et forslag til et program, hvor de berørte grupper bliver involveret og får lejlighed til at fremkomme med deres synspunkter. Det vil ske her i løbet af næste uge, hvor forslag til ændringer i programmet kan indsendes, og så sigter jeg på, at sådan et ekspertmøde vil kunne afvikles inden for de næste 2 uger.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og så hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Man skal altid passe på, det ikke bliver den helt store forbrødring i det her Folketing, men jeg vil gerne erklære mig meget enig i hr. Kim Andersens forslag om, at vi laver sådan en eksperthøring i udvalget.

Der er jo ingen tvivl om, at det her lovforslag er meget indviklet. Det er meget teknisk, det vedrører mange komplicerede spørgsmål, både vedrørende ophavsretten, altså kunstnernes ophavsret – alene ordet er vanskeligt at sige – forholdet til de nye, digitale midler, brugernes muligheder og så frie ret som overhovedet muligt til at kunne trække informationer ned. Der er jo flere hensyn at tage, og derfor synes jeg, det er meget fint, at vi får lavet en sådan høring. Vi bliver oplyst på et højere niveau, så vi er sikre på, at det endelige lovforslag, som bliver vedtaget, også er så korrekt som muligt.

Udgangspunktet er jo, at vi har en bunden opgave. Vi skal foretage en implementering af et EF-direktiv, og det gør vi også gerne. Jeg vil gerne sige, at vores udgangspunkt er, at vi jo gerne vil sikre, at kunstnernes ophavsret er intakt,

men ikke på en sådan måde, at det hæmmer resten af den fri publicering, og det har kunstnerne heller ingen interesse i. Det er bare mere et spørgsmål om, hvordan man sikrer, at ophavsretten er intakt for kunstnerne.

Vi har undervejs fået en lang række henvendelser fra ophavsretshavere, men også fra brugere af internettet, og når man læser de henvendelser, vi har fået, så er det jo nærmest, som om kulturministeren er i gang med at begå en stor folkeforbrydelse ved at hindre den fri information.

Kl. 16.45

Sådan har jeg nu ikke selv opfattet lovforslaget, vil jeg sige. Jeg har heller ikke opfattet det sådan, som nogle har forsøgt at gøre opmærksom på, at der er en grundlæggende strid mellem lovforslaget og en eventuel brug af open source, men det er en af de problemstillinger, der er, hvor man godt kan se, at hvis man laver for mange regionale ordninger med kopispærre, som er bundet op på regioner, som så også igen bliver bygget op på systemer, og de fleste systemer er bygget op på Microsoft, kan der være nogle tekniske problemer i forhold til open source.

Det synes jeg vi skal se på, for i SF går vi meget ind for brug af open source, også fordi vi gerne vil hjælpe til at skaffe nogle midler i samfundet, som vi kan bruge til velfærdsydelse. Der ligger store besparelsespotentialer der, men det er klart, at det her lovforslags hovedsigte selvfølgelig er at sikre, at man får en øget klarhed over reglerne i relation til brug af ophavsretligt beskyttet materiale på internettet.

Man kan sige, at en af de ting, som lovforslaget slet ikke tager med, og det er måske lidt bemærkelsesværdigt, er den diskussion, vi havde i forrige samling om kompensation for digital kopiering. Jeg ved godt, at vi har diskuteret det i så mange sammenhænge, og at vi er blevet så milde og venlige over for hinanden, men jeg vil dog trods alt gøre opmærksom på, at jeg stadig væk synes, det er et problem.

Jeg vil nok sige, at i forhold til det udgangspunkt, at regeringen, da den fastlagde rammen for, hvor meget der skulle gives i kompensation til kunstnerne, sagde 40-60 mio. kr., viser det sig nu, at alene den gamle ordning faktisk har overhalet de 60 mio. kr. Det er jo dokumentation for, at vi andre har ret i, at i og med at brugen af kopiering er taget til i styrke, er der også et behov for en større kompensation. Det synes jeg også vi skal drøfte.

Jeg vil sige, at som udgangspunkt ser vi positivt på lovforslaget om implementeringen af direktivet, fordi vi er enige i dets grundsigte, men vi mener, der er en lang række problemstillinger, som vi skal have løst, og i den forbindelse er jeg ret overbevist om, at en høring i udvalget, hvor vi får eksperter til at forklare os det på dansk, i hvert fald i et lettere forklarligt sprog, kan gøre, at vi, når vi kommer til tredjebehandlingen, er sikre på, at vi træffer det rigtige valg, den rigtige beslutning.

Naser Khader (RV):

Det Radikale Venstre er generelt interesseret i at imødekomme EU, men vi må konstatere, at direktivet har en række indbyggede problemer og paradokser, som reelt favoriserer rettighedshaverne på forbrugernes bekostning. Vi mener ikke, at regeringen i sin implementering har fundet den rette balance mellem rettighedshavere og forbrugere.

Den del af forslaget, som omfatter aftalelicenser, er vi meget positive over for. Der har længe været et behov for, at biblioteker og arkiver kunne foretage en mere smidig udveksling af informationer elektronisk, og det vil blive til gavn for både forskere og brugere.

Tilsvarende er aftalelicenser i forhold til Danmarks Radios og TV 2's egne arkivproduktioner et fornuftigt forslag. Det støtter vi også.

Vores bekymring går på implementeringen af direktivet, dels i forhold til spredningsretten, dels i forhold til spørgsmålet om de tekniske spæringer.

I forhold til spredningsretten frygter vi, at forslaget reelt vil forbyde parallelimport af værker fra ikke-EØS-lande. Det vil medføre en kulturel mainstreaming på bekostning af de smalle kulturelle værker, og det vil styrke medieselskabernes monopoler. Det er en meget uheldig udvikling, der er ude af trit med en globaliseret virkelighed. Vi kan derfor kun opfordre regeringen til at gøre alvor af bemærkningerne om at sætte spørgsmålet på EU's dagsorden.

I et ønske om at beskytte rettighedshaverne mod privatkopiering vil lovforslaget gøre det ulovligt at omgå tekniske spæringer. Ved at give adgangsspæringer juridisk status kriminaliserer man dermed værktøjer, der bliver anvendt til legitime formål, blot fordi de også misbruges til privat kopiering. De tekniske spæringer vil dermed begrænse brugernes nuværende rettigheder, herunder at benytte og lave sikker-

hedskopier af værker, som er blevet indkøbt lovligt.

Kl. 16.50

I dag har vi fået en teknisk gennemgang af forslaget, hvor flere af de påstande, der har været om forslagets konsekvenser, blev afvist. Men som lovforslaget ser ud i dag, føler jeg mig ikke helt tilfreds.

Det fremgår ikke tydeligt af forslagsteksten, at privatbrug ikke er omfattet af de tekniske spærringer. Konsekvensen af direktivet er derfor, at retten til at sikre sine værker mod kopiering vil få forrang for brugernes ret til at tage digitale kopier. De tekniske spærringer gør det også vanskeligt for forbrugerne at udnytte de rettigheder, som undtagelsesbestemmelserne giver dem, og det er jo paradoksalt.

Det virker i den sammenhæng ikke overbevisende, at rettighedshaverne kun kan pålægges »så vidt muligt at foranstalte, at deres værker, frembringelser m.v. kan udnyttes af diverse brugere, som kan påberåbe sig de i bestemmelsen angivne undtagelser«. Her vægtes hensynet til rettighedshaverne for meget.

Det er også fint at lade Ophavsretslicensnævnet varetage eventuelle konflikter. Det er en fair, men dog også en bureaukratisk løsning. Fristen på 4 uger er også med til at langsommeliggøre processen. Her ville det være mere i overensstemmelse med hensigten i undtagelsesbestemmelserne at give de berørte brugere lov hjemmel til at undgå de tekniske spærringer, hvis rettighedshaver ikke gør dem tilgængelige.

Samtidig kan man spørge, om den strafferamme, som sættes op, er skrap nok i forhold til dem, der reelt forsøger at omgå de tekniske spærringer i erhvervsøjemed.

Med andre ord har vi i Det Radikale Venstre nogle meget omfattende forbehold over for regeringens implementering af direktivet. Vi mener, at implementeringen i videst muligt omfang bør udnytte de undtagelser i forhold til de tekniske foranstaltninger, som direktivet åbner for. Vi mener, der er al mulig grund til at tage brugernes bekymring alvorligt.

Vi i Det Radikale Venstre ønsker og støtter en høring, der kan belyse, hvordan man kan tilgode både it-branchen, kulturlivet og forbrugernes interesser. Vi ønsker derfor ikke på nuværende tidspunkt at tage stilling til selve forslaget.

Pernille Falcon (EL):

Enhedslistens udgangspunkt er, at ophavsretslovgivningen på den ene side skal sikre brugerne en nem og lige adgang til kunstneriske og andre produkter og på den anden side sikre kunstnerne og andre et rimeligt økonomisk udbytte af deres arbejde. Det vil efter vores opfattelse også kræve et brud med de store mediekoncerners interesser.

På mange måder repræsenterer det her forslag en fornuftig afvejning mellem de forskellige interesser, og på en lang række områder er både biblioteksparaplyen og samrådet om ophavsret nået frem til nogle fornuftige kompromiser, som vi håber kan indarbejdes i den endelige lovgivning. Det gælder f.eks. den meget omfattende anvendelse af aftalelicensordningen, som Enhedslisten mener kan udvides til at omfatte endnu flere områder.

Enhedslisten vil meget gerne medvirke til at få denne lovgivning igennem i Folketinget, men der er stadig en række problemer, som mangler at blive afklaret.

For det første er det lykkedes for mediekoncernerne at få smuglet en række regler ind i det bagvedliggende EF-direktiv, som entydigt sikrer deres interesser. Det er regler, som vil forbyde spredning af ophavsretsbeskyttede produkter, som ikke er bragt på markedet i EU, og det vil tilsyneladende gøre det ulovligt at importere cd'er, videofilm, bøger, kunsthåndværk, tegneserier, computerspil m.v. fra USA og andre tredjelande. Markedet vil blive styret af virksomheder, der er etableret i Europa.

For en multinational amerikansk virksomhed betyder det, at det kun er de videofilm og de cd'er, de vælger at udgive gennem deres danske selskaber, der vil blive tilladt. Det vil kunne begrænse kulturudbuddet, og det vil hindre en række såkaldt smalle produktioner i at være tilgængelige i Danmark. Det synes vi er helt uacceptabelt, så derfor vil Enhedslisten stille ændringsforslag, der fjerner disse dele af lovforslaget.

Kl. 16.55

For det andet savner vi en afklaring af, hvordan skabende og udøvende kunstnere kan blive kompenseret for den åbning for digital hjemmekopiering, der var bred enighed om i Folketinget i foråret 2001. Så vidt vi kan se, eksisterer det flertal, der var dengang i Folketinget for sådan en ordning, stadig væk, og vi synes, at der kan være behov for at fastslå det endnu en gang, da

regeringen tilsyneladende ikke har været indstillet på selv at opfylde kravet.

For det tredje synes vi, det er vigtigt, at de her nye regler ikke kommer til at blokere for handikappedes adgang til at benytte den ny teknologi til kommunikation og til kunstneriske oplevelser. Disse gruppers interesser må sikres af samfundet, hvad enten det skal ske gennem en øget økonomisk støtte til disse grupper eller gennem kompensation til kunstnerne, og det vil vi forsøge at sikre gennem udvalgsarbejdet og eventuelt ved at stille ændringsforslag til lovforslaget.

For det fjerde er det vigtigt, at forsknings- og undervisningsområdet kompenseres for de ekstraudgifter, dette lovforslag kan give på de områder – det har vi jo kunnet se i nogle af hørings svarene.

Enhedslisten er helt enig i, at der er brug for tekniske beskyttelsesforanstaltninger af ophavsretten, men vi er usikre på, om dette lovforslag medfører indgreb i muligheden for at udnytte open source software. Det vil vi prøve at få af dækket gennem det videre udvalgsarbejde.

Men uanset at vi ser mange problemstillinger i lovforslaget, er vi positive over for hovedsigtet, når jeg lige ser bort fra de områder, hvor vi stiller ændringsforslag, så vi håber, at vi til sidst vil kunne stemme for det endelige forslag. Vi kan også tilslutte os forslaget om en høring, så der kommer en dialog på menneskesprog, sådan at det der meget tekniske sprog måske kan blive skilt lidt ad, og at vi så efterfølgende også i offentligheden kan sikre, at det bliver forståeligt.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil så prøve på almindeligt sprog at takke for den, synes jeg, brede tilslutning fra ordførerne her i dag til lovforslaget om ændring af loven om ophavsret. Der er også tradition for, at alle, eller næsten alle, Folketingets partier står bag love på det her område. Det så vi også så sent som i sommeren 2001, og den tradition håber jeg vi kan holde i live, når vi kommer hen til december.

Under alle omstændigheder kan jeg love, at jeg og mit ministerium i mellemtiden vil arbejde konstruktivt med Folketingets Kulturudvalg om forslaget, og jeg kan også tilslutte udvalgets formand, hr. Kim Andersen, al mulig støtte i forbindelse med høringen. Det er vigtigt, at vi ved, hvad vi går ind til. Nu er det et EF-direktiv, som vi bliver nødt til at implementere, men vi skal også kende konsekvenserne af det og se på,

hvad vi kan gøre for at rette det til til dansk lovgivning.

Der er et par enkelte ting, jeg synes jeg bliver nødt til lige at kommentere. Det ene er spørgsmålet om parallelimporten. Vi må jo sige, at forslaget her er fremsat for at sikre en korrekt implementering af infosoc-direktivet, som jo indeholder et forbud mod en sådan import.

Under forhandlingerne om infosoc-direktivet var Danmark og en lang række lande inderligt imod lige netop denne her konsekvens. Det viste sig imidlertid, at der var et kvalificeret flertal herfor, og i forbindelse med vedtagelsen af direktivet afgav bl.a. Danmark en erklæring til rådsprotokollen om, at vi er imod begrænsninger, og at reglerne bør genovervejes.

Direktivet er nu vedtaget, og det er derfor uomgængeligt, at vi for at leve op til vore EU-retlige forpligtelser er nødt til at indføre nye regler om, at det ikke er lovligt at foretage en parallel- eller specialimport med henblik på videre salg af værkeksemplarer fra et land uden for EU, medmindre rettighedshaveren har givet sit samtykke – det kan man jo også godt forestille sig.

Men jeg synes også, det er værd at bemærke, at reglerne ikke forhindrer den enkelte forbruger i at købe eksemplarer til sig selv via postordre eller nettet, ligesom reglerne i sagens natur ikke forhindrer én i at importere dvd-film, som man har købt på ferie i et andet land.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, vil jeg fortsat på Danmarks vegne kæmpe med næb og kløer for en ændring af de her regler. Det vil foregå i samarbejde med erhvervsministeren, fordi vi som udgangspunkt er imod lige netop denne her ændring.

Hvis vi så tager spørgsmålet om digital kopiering – det bragte fru Pernille Falcon og hr. Ole Sohn på banen – så foregår der et udvalgsarbejde lige nu, hvor man kigger på den struktur, men intentionen med det her forslag og muligheden for at indføre spærringerne er jo, at der ikke er behov for en sådan kompensation.

Jeg hørte også godt, hvad den radikale ordfører, hr. Naser Khader, sagde, men det er jo ting, der går i den fuldstændig modsatte retning, det er en liberalisering og en ophævelse af muligheden for, at man som rettighedshaver har ret til sit eget produkt.

Kl. 17.00

Der må jeg sige, at den danske regering går ind for, at når man har frembragt et produkt som rettighedshaver, så har man rettigheden til det; så skal det ikke bare være offentligt tilgængeligt,

som Det Radikale Venstre plæderer for. Vi er slet ikke så liberale på det område.

Så lad os nu se. Intentionen er, at med de spæringsmekanismer, der er, med de muligheder, der er for at beskytte sine produkter, kan det jo være, at der ikke er brug for en kompensation i form af blankbåndsaftgiften og en betaling for den digitale kopiering. EMI, som er et af de større pladeselskaber, har jo sagt, at de fra december måned vil indføre spærring på alle deres produkter. Og hvis det bliver gennemført på alle produkter fremover, som bliver solgt, har man jo stadig væk rettigheden til sit produkt.

Det er derfor, vi støtter det her forslag ihærdigt, det er kun lige i spørgsmålet om parallelimport, at vi ikke er tilfredse med hele implementeringsforløbet. Men der må vi jo så nede i EU forsøge at argumentere for og strides for, at vi kan få det ændret.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Til ministerens næstsidste bemærkning om kompensationsdelen: Man kan jo godt forestille sig, at man ude i fremtiden kan lave så effektive kopispæringer, at kunstnerne slet ikke får behov for at få en kompensation for kopiering af materialerne. Men det er jo ikke noget, der sker i dag eller i morgen eller næste år eller næste år igen. Jeg synes, det er lidt farligt at sige: Hvis vi nu bare lukker øjnene, kan vi lade kunstnerne forbløde, og så har man måske i næste generation fundet løsningen.

Derfor mener jeg, at man ikke helt kan se bort fra, at der stadig væk er et problem omkring kompensation for den digitale kopiering. Og der mener jeg stadig væk, at vi har til gode, at der bliver fundet en ordentlig løsning på det.

(Kort bemærkning).

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo sådan set derfor, vi ikke er enige med Det Radikale Venstre i deres liberaliseringsiver på det her område, for vi tænker virkelig på rettighedshaverne, og vi mener, at det må være et princip, at man har rettighed til sine egne produkter. Det er en rettighed, der er ukrænkelig, også i forhold til teknologien, også i forhold til it.

Så er formålet jo selvfølgelig på sigt, at der ikke er brug for en sådan kompensation. Hvorfor skulle der være det, hvis det ikke kan kopieres? Så er det jo bare at betragte som en parallel kulturstøtte. Men så længe der kan kopieres, er

det rimeligt, at der er en form for kompensation, og så længe vil den danske regering støtte kompensationen.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg skal understrege, at vi selvfølgelig går ind for rettighedshavernes rettigheder. Det, jeg bare kunne tænke mig, er en bedre balance mellem rettighedshaverne og de private brugere og forbrugere. Jeg synes ikke, den balance er i forslaget.

Selvfølgelig skal folk ikke kopiere til erhvervsformål, det er vi også imod. Men man skal passe på, at man ikke gør ting, der er private, til noget ulovligt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager ordet, fordi ministeren her i sin afslutning gjorde en del ud af at sige, at Danmark var forpligtet til at forbyde parallelimport.

Jeg vil godt stille det spørgsmål – det kan være, det ikke er nu, det skal besvares, men at det er senere i processen og under den eksperthøring, der skal være – om ikke det direkte er i strid med formålet med det her direktiv at tale om, at man nu forsøger at begrænse en nødvendig konkurrence. Er det i virkeligheden ikke et spørgsmål om, at der er kommet noget ind her undervejs i behandlingen af direktivet, som er fuldstændig utilsigtet i forhold til det, EU i øvrigt arbejder med om at sikre ordentlige konkurrencevilkår og sikre forbrugerne billige produkter?

For det spørgsmål, man må stille, er jo: Hvad er konsekvenserne, hvis man forhindrer den parallelimport, som er mulig i dag, altså uden for EU's fællesskab og ind i EU, når først noget er bragt, selvfølgelig lovligt, til omsætning i et land – med rettighedshaverens samtykke, det er selvfølgelig helt afgørende? For formålet her er jo at forhindre piratkopiering, altså at man laver noget, der er ulovligt, noget, der er i strid med rettighedshaverens ønske. Og det er åbenbart, at man skal fokusere på det.

KL 17.05

Men når først noget så er bragt til omsætning med rettighedshaverens samtykke, så forhindrer man noget nu, som er tilladt i dag, og det er dybt problematisk. Der synes vi i hvert fald, at man i forbindelse med behandlingen af det her skal have dyrket, om det i virkeligheden ikke er i strid med det, man i øvrigt arbejder med i EU.

(Kort bemærkning).

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg grundlæggende er enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at parallelimport er med til at optimere konkurrencesituationen, giver gennemskuelighed, giver gennemsigtighed. Så af princip kan jeg kun være for parallelimport. Hvis man kan tjene nogle penge på det og give forbrugerne nogle flere valgmuligheder og nogle billigere varer på hylderne, er det fint. Det er vel i og for sig også det, EU handler om: større marked, større åbenhed.

Derfor kunne man jo også sige, at en af konsekvenserne af det her jo kunne være, at man kunne argumentere for, at den groteske situation, der er, at amerikanerne også forbyder dele af parallelimporten, betyder, at man kunne åbne op for et større frihandelsområde mellem det nordamerikanske marked og det europæiske marked. Det er den ene del af det.

Den anden del af det er altså, at det er soleklart, det står eksplicit i infoc-direktivet, at det er forbudt med en sådan form for parallelimport. Årsagen er, at et flertal af landene syntes, at det virkede forstyrrende på konkurrencesituationen i deres land. Det har ikke så meget at gøre med film, men hovedsagelig har det at gøre med bøger fra det engelsksprogede marked og andre produkter. Danmark kæmpede imod med næb og kløer under den tidligere regering. Vi fastholder også vores modstand mod det og vil blive ved med at kæmpe med næb og kløer imod det. Men det er et direktiv, som er vedtaget i EU, og som vi også bliver nødt til at implementere herhjemme. Og det er det sure, som vi får med det søde i form af det her direktiv.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er ministerens holdning, og den er så kommet til udtryk her i flere runder.

Jeg vil alligevel godt tillade mig at anfægte det og også sige, at under den behandling, der kommer, vil vi prøve at dyrke det her en del – specielt også, fordi jeg er gjort bekendt med, at det materiale, man oversender, efter at den her ændring er kommet ind i den artikel, der henvises til, altså at spredningsretten ikke udtømmes i Fællesskabet osv., medmindre det er bragt til omsætning i Fællesskabet, er formuleringen »i Fællesskabet«, som er helt afgørende i den her sammenhæng, kommet ind. Alligevel har man over for Europa-Parlamentet, da Europa-Parla-

mentet jo behandler den her sag, gjort gældende fra Kommissionens og Ministerrådets side, at der ikke var nogen væsentlige ændringer i direktivet fra det tidspunkt, det her ikke var med, til det tidspunkt, det her kom med.

Derfor er det i virkeligheden spørgsmålet, om man har gjort det klart under behandlingen af det her direktiv, at der var en helt afgørende ændring af direktivet på det her punkt, eller om man i virkeligheden har fået det lempet igen i teksten her uden at gøre klart, hvilken betydning det har, bl.a. over for Europa-Parlamentet, som jo har behandlet og diskuteret det her.

Derfor vil jeg bare annoncere, at vi kommer tilbage til det, og at det er noget, vi vil dyrke specielt i forhold til forslaget.

(Kort bemærkning).

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Det er sådan set fair nok, og sådan en dialog går vi i Kulturministeriet selvfølgelig også gerne ind i – også med den juridiske kompetence, vi har på området. Og lad os så se på det.

Men jeg må henholde mig til, at den diskussion jo var ret eksplicit i forbindelse med ministerrådsmøderne. Der vidste vi, hvad vi gik ind til, vi vidste, hvad vi sagde nej til sammen med nogle andre af de mindre lande, og den diskussion var rimelig høj på det tidspunkt.

Så det er sådan set ikke noget, man har – det tør jeg jo næsten ikke sige heroppefra som konservativ – skubbet ind under gulvtæppet nede i EU, men det var altså med åben pande, man gik ind til det, selv om den danske regering gik imod, og det gør den danske regering stadig stædigt.

Men lad os undersøge det, og vi er selvfølgelig helt villige til at gå ind i det her, for hvis det viser sig, at der er et problem eller en fejl, vil vi da med glæde gribe fat i det. Det er jo også til den danske regerings fordel.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Mødet hævet kl. 17.10

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 24. oktober 2002, kl. 10.00.
